Lietas arhīva Nr. K71-1191-20/27
ECLI:LV:VRT:2020:1214.11400051420.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Cēsīs 2020. gada 14. decembrī

Vidzemes rajona tiesa,
tiesnesis Lauris Šņepsts,

rakstveida procesā izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas un 312. panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] Pārbaudot un novērtējot lietā iegūtos pierādījumus, tiesa konstatēja.

[1.1] /pers. A/, atrodoties alkohola ietekmē, vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kuras noteiktā kārtībā atņemtas.

2020. gada 1. novembrī plkst. 19.03 /pers. A/, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kas viņam bija atņemtas ar tiesas spriedumu, atrodoties alkohola ietekmē, vadīja automobili /auto ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ pa tirdzniecības centra "Globuss" stāvlaukumu Cēsu novada /adrese/. /pers. A/ ar automobili iebrauca blakus esošā garāžu kooperatīva teritorijā, kur viņu apturēja policijas darbinieki. Izdarot pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai, /pers. A/ izelpotajā gaisā, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs, konstatētas 2,36 promiles.

Ar šādām savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā.

[1.2] /pers. A/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Ar Vidzemes rajona tiesas 2020. gada 22. maija spriedumu, kas stājās likumīgā spēkā 2020. gada 2. jūnijā, /pers. A/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar piespiedu darbu uz 140 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem.

Neskatoties uz aizliegumu vadīt transportlīdzekli, kas tika noteikts ar tiesas spriedumu, 2020. gada 1. novembrī plkst. 19.03 /pers. A/, atrodoties alkohola ietekmē, vadīja automobili Kia Sportage ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ pa tirdzniecības centra "Globuss" stāvlaukumu Cēsu novada /adrese/ un iebrauca blakus esošā garāžu kooperatīva teritorijā, kur viņu apturēja policijas darbinieki. Tādā veidā /pers. A/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Ar šādu savu rīcību /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Ar Ministru kabineta 2020. gada 6. novembra rīkojumu Nr. 655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" visā valsts teritorijā izsludināta ārkārtējā situācija no 2020. gada 9. novembra līdz 2021. gada 11. janvārim. Saskaņā ar minētā rīkojuma 5.19.5. punktu krimināllietas, kas nodotas tiesai paātrinātā procesa kārtībā vai izskatīšanai bez pierādījumu pārbaudes, pirmās instances tiesā izskata rakstveida procesā.

Pārbaudot lietas materiālus, tiesa konstatē, ka minēto krimināllietu var iztiesāt rakstveida procesā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2020. gada 6. novembra rīkojuma Nr. 655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" 5.19.5. punktu tiesa paziņojusi prokuroram un apsūdzētajam par lietas izskatīšanu rakstveida procesā. Lietas dalībniekiem izskaidrotas tiesības 10 dienu laikā pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, iesniegt viedokli par piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem. Tiesa paziņojusi sprieduma pieejamības dienu.

Pabeidzot pirmstiesas kriminālprocesu, apsūdzētais /pers. A/ paziņojis, ka viņš piekrīt lietas izskatīšanai rakstveida procesā.

Tiesas paziņojumā noteiktajā laikā prokurors un apsūdzētais nav iebilduši lietas iztiesāšanai rakstveida procesā un nav pieteikuši noraidījumu tiesas sastāvam.

[3] Pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētais /pers. A/ savu vainu viņam inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas un 312. panta otrās daļas atzinis pilnīgi (lietas 22. lapa). Apsūdzētais neapstrīdēja inkriminēto noziedzīgo nodarījumu faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju.

Pabeidzot pirmstiesas kriminālprocesu, apsūdzētais /pers. A/ piekritis pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā (lietas 33., 34. lapa). Apsūdzētais nav paziņojis, ka būtu mainījis savu viedokli par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu.

Prokurors nav lūdzis lietas iztiesāšanā izdarīt pierādījumu pārbaudi.

Ievērojot lietas dalībnieku viedokli un pārbaudot lietas materiālus, tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. panta pirmo daļu nolēma neizdarīt pierādījumu pārbaudi lietas iztiesāšanā.

Tiesai, pēc lietas materiālu pārbaudes, nav šaubu par apsūdzētā vainu viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā un noziedzīgo nodarījumu juridisko kvalifikāciju. Tiesa atzīst, ka apsūdzētā vaina viņam izvirzītajā apsūdzībā ir pierādīta.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527. panta trešajā daļā noteiktajam, pierādījumu analīze un to uzskaitījums nav nepieciešams, jo lietas iztiesāšanā netika veikta pierādījumu pārbaude.

[4] Nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu un apsūdzētā personību. Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Atbilstoši Krimināllikuma 7. panta trešajā daļā noteiktajam, /pers. A/ ir izdarījis divus mazāk smagus noziegumus.

Ar /pers. A/ izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem apdraudēta ceļu satiksmes drošība, kā arī apdraudētas jurisdikcijas intereses tiesas spriedumu izpildē. /pers. A/ vadīja transportlīdzekli tirdzniecības centra darba laikā pa tā stāvlaukumu, kas apdraudēja mazāk aizsargāto ceļu satiksmes dalībnieku drošību. Apsūdzētā vadītajā transportlīdzeklī tā braukšanas laikā atradās vairāki pasažieri. Automobiļa vadīšanas laikā /pers. A/ alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā bija 2,346 promiles.

/pers. A/ agrāk divas reizes sodīts par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu (lietas 30.-31. lapa). Atbilstoši Krimināllikuma 63. pantā trešajā daļā noteiktajam pēdējā sodāmība nav dzēsta.

Noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas brīdī /pers. A/ bija sodīts ar Vidzemes rajona tiesas 2020. gada 22. maija spriedumu pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas ar piespiedu darbu uz 140 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem. Spriedums stājies spēkā 2020. gada 2. jūnijā. Piespiedu darbs izpildīts 2020. gada 25. septembrī.

Pēdējā gada laikā /pers. A/ nav saukts pie administratīvās atbildības. Nav samaksājis 2016. gadā par administratīvo pārkāpumu uzlikto naudas sodu 15 EUR. Tāpēc saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 24. panta trešajā daļā noteikto /pers. A/ atzīstams par administratīvi sodītu personu.

/pers. A/ apgādībā ir divi nepilngadīgi bērni (lietas 27., 28. lapa). Pirmstiesas kriminālprocesā norādījis, ka strādā gadījuma darbus.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 47. panta otro daļu, tiesa par apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli atzīst savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. punktu, tiesa par atbildību pastiprinošo apstākli apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas atzīst to, ka /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 12. punktu, tiesa par atbildību pastiprinošo apstākli atzīst to, ka /pers.A/ Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarījis alkohola ietekmē.

Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas sankcija paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam, īslaicīgu brīvības atņemšanu, piespiedu darbu, naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem.

Krimināllikuma 312. panta otrās daļas sankcija paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam, īslaicīgu brīvības atņemšanu, piespiedu darbu vai naudas sodu.

Krimināllikuma 46. panta ceturtā daļa noteic, ka brīvības atņemšanas sodu par mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Valsts apsūdzības uzturētājs savā rakstveida viedoklī lūdza /pers. A/ par izdarītu Krimināllikuma 262. panta otrajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 20 dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem, bet par Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu sodīt ar piespiedu darbu uz 140 stundām. Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un otro daļu, 51. panta pirmo daļu galīgo sodu noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 20 dienām un piespiedu darbu uz 140 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem.

Apsūdzētais tiesai nav izteicis savu viedokli par piespriežamā soda veidu un mēru.

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ sods par Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā un 312. panta otrajā daļā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem nosakāms brīvības atņemšanas veidā. Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais izdarījis divus mazāk smagus noziegumus nedzēstas sodāmības laikā. Ar pēdējo tiesas spriedumu /pers. A/ piespriests piespiedu darbs, kas nav atturējis apsūdzēto atkārtoti vadīt transportlīdzekli apreibinošo vielu ietekmē. /pers. A/ analogu noziedzīgu nodarījumu izdarījis piecu mēnešu laikā kopš iepriekšēja tiesas sprieduma spēkā stāšanās. Atšķirībā no iepriekšējās sodāmības izskatāmajā lietā apsūdzētais ignorējis arī tiesas noteikto aizliegumu vadīt transportlīdzekli. Noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas brīdī /pers. A/ no piespriestā papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas, bija izcietis tikai piecus mēnešus, kas atspoguļo apsūdzētā attieksmi pret viņam noteikto aizliegumu. Minētie apstākļi norāda, ka /pers. A/ nevar atturēties no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Lietā noskaidrots, ka transportlīdzeklī tā braukšanas laikā atradušies vairāki pasažieri. /pers. A/ vadījis transportlīdzekli tirdzniecības centra stāvlaukumā laikā, kad centru apmeklēja pircēji, kas, ņemot vērā konstatēto alkohola ietekmi, apdraudēja minēto personu drošību. /pers. A/ konstatēts liels alkohola apreibums, proti, 2,36 promiles. Tiesa norāda, ka prokurora viedoklī norādītajam faktam, ka apsūdzētais nobraucis nelielu gabalu, nav izšķirošas nozīmes un tas nemazina iepriekš tiesas norādīto nodarījuma bīstamību. Apsūdzētais ir administratīvi sodīta persona. /pers. A/ nav pastāvīgas darbavietas, jo viņš strādā gadījuma darbus. Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētā apgādībā ir divas nepilngadīgas meitas. Tiesa konstatē, ka apgādībā esošās personas nav bijis pietiekams pamudinājums, lai apsūdzētais atturētos no transportlīdzekļa vadīšanas alkohola ietekmē. Izvērtējot iepriekš norādītās ziņas par noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, kā arī /pers. A/ personību, tiesa atzīst, ka sods apsūdzētajam nosakāms brīvības atņemšanas veidā. Tiesa uzskata, ka Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā definēto soda mērķu sasniegšana nav iespējama, piespriežot apsūdzētajam ar brīvības atņemšanu nesaistītu sodu. Tiesa norāda, ka izskatāmajā lietā noskaidrotajos apstākļos, vadot transportlīdzekli stiprā alkohola ietekmē, apsūdzētais varēja apdraudēt ikviena ceļu satiksmes dalībnieka drošību, kas nav pieļaujams. Faktam, ka izskatāmajā lietā neviena persona nav cietusi, nav izšķirošas nozīmes, jo /pers. A/ inkriminēta formālu noziedzīgu nodarījumu izdarīšana, kuru objektīvo pusi veido pati aizliegtā darbība. Tiesa uzskata, ka tikai ar brīvības atņemšanu sasniedzami likumā noteiktie preventīvie mērķi, lai sekmētu, ka turpmāk apsūdzētais neveic darbības, kas apdraud sabiedrības drošību un jurisdikcijas intereses tiesas spriedumu izpildē. Tā kā līdz šim /pers. A/ par transportlīdzekļa vadīšanu apreibinošo vielu ietekmē un izvairīšanos no tiesību ierobežošanas soda izciešanas nav piespriests brīvības atņemšanas sods, tad tiesa uzskata, ka apsūdzētajam par abiem noziegumiem var piespriest īslaicīgu brīvības atņemšanu.

Lemjot jautājumu par nosakāmā pamatsoda mēru, tiesa ņem vērā, ka attiecībā uz abiem noziedzīgajiem nodarījumiem konstatēts viens atbildību mīkstinošais un viens atbildību pastiprinošais apstāklis. Atbildību pastiprinoša apstākļa esība nepieļauj minimālā soda mēra noteikšanu. Tiesa atzīst, ka atbilstoši lietā konstatētajiem atbildību ietekmējošiem apstākļiem pamatsoda mērs nosakāms tuvāk likumā noteiktajai vidējai robežai. Saskaņā ar Krimināllikuma 38. pantu īslaicīgas brīvības atņemšanas minimālā robeža ir 15 dienas, bet maksimālā robeža 3 mēneši, tāpēc minētā soda vidējā robeža ir 52 dienas.

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ par Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 40 dienām. Tā kā /pers. A/ iepriekš nav sodīts par izvairīšanos no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, tad par Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 30 dienām.

/pers. A/ piemērojams Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētais papildsods - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana. Ņemot vērā, ka jau par administratīvo pārkāpumu, kur alkohola reibums vadītājam, kuram ir transportlīdzekļa vadīšanas tiesības, pārsniedzot 1,5 promiles, likumdevējs paredzējis minēto tiesību atņemšanu uz pieciem gadiem, kriminālprocesā nav konstatēti kādi īpaši apstākļi, kas mīkstinātu /pers. A/ atbildību, tāpēc papildsoda termiņu krimināllietā nav pamata noteikt mazāku.

Atbilstoši Krimināllikuma 50. panta pirmajā un otrajā daļā noteiktajam sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības nosakāms daļēji saskaitot piespriestos pamatsodus.

/pers. A/ nav izcietis ar Vidzemes rajona tiesas 2020. gada 22. maija spriedumu noteikto papildsodu. Neizciestais transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas laiks ir 3 gadi 5 mēneši 18 dienas.

Krimināllikuma 51. panta pirmā daļa noteic, ja notiesātais pēc sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma.

Tiesa atzīst, ka galīgais sods apsūdzētajam nosakāms, izskatāmajā lietā piespriestajam papildsodam daļēji pievienojot neizciesto sodu pēc

Vidzemes rajona tiesas 2020. gada 22. maija sprieduma, ievērojot Krimināllikuma 51. panta 1.[1] daļas 2. punktā noteikto, ja konstatēts noziedzīgu nodarījumu recidīvs, tad, nosakot sodu pēc vairākiem spriedumiem, sodam pievieno ne mazāk kā vienu trešdaļu no neizciestā soda.

[5] Pirmstiesas kriminālprocesā /pers. A/ piemērots drošības līdzeklis – dzīvesvietas maiņas paziņošana. Tiesa atzīst, ka piemērotais drošības līdzeklis saglabājams līdz tiesas spriedums stāsies spēkā.

[6] Pēc sprieduma spēkā stāšanās CD formāta disks ar ierakstiem no Cēsu novada Pašvaldības policijas inspektoru ķermeņa kamerām un dienesta automobiļa video reģistratora, kas pievienots krimināllietai, glabājams kopā ar krimināllietas materiāliem. Izlemjot rīcību ar minēto disku nav piemērojami Kriminālprocesa likuma 240. panta pirmās daļas noteikumi, jo diskā esošie ieraksti tika izmantoti pierādīšanā un tiem jāatrodas krimināllietā, līdzīgi kā pārējiem lietā esošiem pierādījumiem.

[7] Kriminālprocesa likuma 321. panta piektā daļa noteic, ja nolēmuma kopija personai nogādāta uz elektronisko adresi, uzskatāms, ka par nolēmumu personai ir paziņots otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas. Tā kā tiesas sprieduma kopija /pers. A/ tiks nosūtīta uz apsūdzētā paziņoto elektronisko adresi, tad par sprieduma paziņošanas dienu uzskatāma otrā darba diena pēc nolēmuma nosūtīšanas dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 520., 523., 524. pantu, 527. panta trešo daļu, 528., 529. un 530. pantu, tiesa

nosprieda:

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījumā un sodīt viņu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 40 (četrdesmit) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījumā un sodīt viņu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 30 (trīsdesmit) dienām.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 50. panta pirmo un otro daļu, daļēji saskaitīt piespriestos pamatsodus un sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības /pers. A/ noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 50 (piecdesmit) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 51. panta pirmo daļu, šajā spriedumā noteiktajam sodam daļēji pievienot papildsodu, kas nav izciests pēc Vidzemes rajona tiesas 2020. gada 22. maija sprieduma, galīgo sodu /pers. A/ noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 50 (piecdesmit) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 6 (sešiem) gadiem 6 (sešiem) mēnešiem.

Īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņu /pers. A/ skaitīt no faktiskā aizturēšanas brīža.

Transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas termiņu skaitīt no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – dzīvesvietas maiņas paziņošanu, atstāt negrozītu līdz tiesas spriedums stāsies spēkā.

Pēc sprieduma spēkā stāšanās CD formāta disku ar ierakstiem no Cēsu novada Pašvaldības policijas inspektoru ķermeņa kamerām un dienesta automobiļa video reģistratora, kas pievienots lietas materiāliem, glabāt kopā ar krimināllietas materiāliem.

Pilna sprieduma pieejamības diena, kad spriedums saņemams Vidzemes rajona tiesas Cēsīs kancelejā, ir 2020. gada 14. decembris pēc plkst. 15.00.

Spriedumu daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 10 (desmit) dienu laikā no tā pieejamības dienas, sūdzību vai protestu iesniedzot Vidzemes rajona tiesā.

Tiesnesis L.Šņepsts